1933 onii Maarta 6 edөr

№ 54 (911)

Buriaad-Mongoliin

YNEN

BK (b) namiin B-M. mosikom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. ebləl, B-M. zəbləliin omenoos edөr byri niitelegdene. IX ziide garça baina.

Zakika yne:
Sara byriin 2 tək. 50 mөngө 3 sariin 7 tək. 50 m. 6 sariin 15 tək. 12 sariin 30 tək. Dugaar ezeediin yne 10 mөngө.

„B-M YNENII“ KOROONII AADRIS:
Верхнеудинск, Центросоюзная, 19.
№№ телефонов; редактора—344, секретаря—323.

Manai oiriin zorilgo bol byke kolkoosçodiigi çanga çadaltai bolgoko kereg

Kolkoozçod — gabşagaiçuudiin ke kolbootiin ankadugaar kuraı re n. STAALIN bol өөriingөө esen ygede kolkoozuudiigi beyylkiin tələə temeceliiņ udka zorilgiigi iigeze tukailsan bai- Nək. Staalinii ene kelesen igi TK ba TKK janvaariin nym deere tyryyçiin taban n byridkel tukai ba kədəə nuudta ţjabuulka kədəlməri tukai esen ygeitei negedyylebel kədəə uin talaar namiin jabuulka əlmeriin prograamiig. өgə- el kamta leniniismiin agraariin ndo yneteiken nəkөcəl bol-

ebzyylke zam ţukai bol ynen- kuuçarasan asuudal baibaç l sedkelees kelekede manai „teoorigyydiin“ enyyn tukai ke aja ygeide toolodog gebeç iin udaridagça bol juunda nde dakin ba basa dakin bu- keleneb? Nək. Staalin bol asuudaliigi gagcakan teooriin cəleer bişe, karin kolkoosiin idebketenii bodoto temece- ba kədəlməriiin jabuulgaas l garsan mederelees yndesel- skailan deeşeni basa dakin le, gagcakan zarim kubi em- azaltai azalçan tariaaçadiin a bişe, karin kolkooziin tari- ii dunda kolkooziin zamiin aisaniigi sezegleke jabadal ı tula enyyniigi dakin dab- uu.

e sezegleltiigi biden butar- josotoi juubde geze n. Staa- olkoozçon—gabşagaiçuudiin deere asuusan ene sezeglel- iden inagşani tatan gergaza, jamar centei baisaniigi yz- josotoi uu? josotoimnai ".

ee çi komuniista, partiijee bol çamada odoo medeg- kolkoosiin zamiin zəb bai- jamarç sezeglelte baika uu bucalaa. Çi bol çamaigi l çamada ilerkei juumiigi medeke ygei kynyyd өçөө baisaniigi sanaldaa abaa, sezegleltiin kazuugaar buu amaraa buu ergө, tedenyy- me oilgoco ygei baisania u karaa.

i, bolşoviigiin kylisengii tailbarila, medyyle; ene ltiigi butarga.

bol Leeninii udaridalga Ene bol negente delekein cegiin medesen ton kozom azalçadiin dunda aalikan şengiigeer Jabuulsan kubis- alkamiin Leeninii stiileer ərilsen kedəlməri mən.

akan kuuçanii өmçiin azal- alaas keden zilde kolodo- cakan ton bariuucatai ba toi daisanguud bolko өө- өө—niudargaçuudtai şuud nees şine baidalda oroson n byke engerөgçө yjiigi in baidaliin endөr dee- aza jeriin azalçan tariaa- kerbee teden tyynii koi- rika jabadaliigi өrgөlzөle- ii eceslen soroko tyyniigi in pomeeşek, fabrikaan- argaçuudiin zasagta ba ii zasagta gederge bucaa ze medeze ekilze — bai-

aa kada өөdө debkize ziin şine baiguulgada juu oruu orozo — kuuçan, baiguulgada oroko ı kojor zam bii. Garba- baika ygei juuma“ ge- Staalinii yge bol odoo en tariaaçad niitede şine ine itegemzeteigeer doki- şuu.

laki, baika ygei zamiigi kynyyd bol. өmçiin ucan orokiigi kelegçed cakan“ niudargaçuudiigi n kapitaaltaniigi tabikiigi nyyd eden bol arad olo- l, eden bol zəbləltə za- lsad, eden bol kubiska- yycegçed mən.

tariaaçanda bol tedenii niudargaçuudiin məlzəl- uulka, kapitaliismada bu ləltə zasagiigi usadkaka şek ba kapitaliistanariin gederge baiguulka geze ygei tula kolkooziin za- baisanda caaşada jamarç ygei bolko uçartai bai-

iin baiguulaltiin tyryy- zilde „20 milioonoos e tariaaçan arad 20 mi- dooşo bişe ygeiteineriigi jaduu baidalaas kama- ıudardaçuudiin məlzəl- gaalasan ba kolkooziin açaar tedeniigi kangagdasan kynyyd bolgoko jabadaliigi tuilazai. Urida ələskələn baisan milioon niite ygeiteiner odoo kolkoozuudta dunda çadaltan bolson, kangagdasan kynyyd bolzoi. Ene bol өşөө byke delekein deere medee ygei ba delekei deere negenç ulasiin tuilaa ygei ilalta mən“ (Staalin).

Odoo kolkooziin zam bol zəbləltə zasagiin kubi zajaatai ba ogtiaabriiin kubiskaliin dailaltiin kubi zajaatai ton oiro kolbootoi baisani tariaaçan bykende iime ile bolzoi.

Gebeç ene baga. Nam bol ene tyryyçiin ilalta deere togton baika ygei. Nam bol şine zorilgo tabina ene bol kojordoki alkam kiine. „Ene kojordoki alkamani juum be? Ene bol kolkoozçodiigi—uriidiin ygeiteineriigi ba dunda çadal taniigi—ulam deeşeni өrgөkө gesen udkatai. Ene bol byke kolkoozçodiigi çanga çadaltai bolgoko gesen udkatai jumaa“.

Ene zorilgo bol gyicedkegdeze çadamaar juu? Bigende ene talaar bodoto yriigi yzyylze çadaka mingaad kolkoosuud bii tula ene bol gyicedkeze ba gyiced bejelyylze çadamaar kereg. Kolkoosiin baiguulaltiin zam deere baisan gol berkeşeelyyd odoo өngөrөgdөsөn ba kolkoos ba kolkoosçodiin medelde ene zorilgiigi tuilakiin tula byke çukala erigdeke zyilyyd bii tula ene gyicedkeze çadamaar kereg mən.

Nək. Staalin bol „kycen manai garta“ geze kolkoosçod gabşagaiçuudiin kurai deere өөriinqөө ygiin ekinde keleseniigi suugçad bol kui salki meteer aligaa taşaza enyynde kariuucasan baina. Zarim nege bol enyyniigi araatariin jeriin kelesen yge geze sanaza magad, tiime bişe. Ygei tiime bişe Staalinii yge bol ekinees ecestee kyrtele iime udkatai baina.

Komuniistanuudaas surakiigi ba basa nam ygeiçyydees surakiigi erisen ba beşenşyydiin kolkooz çodiin biçegiigi zasasan bolon „socaliizma ba azal kojor bejee bejees salaşa ygei“ geze tukailan ede byken ba kelesen ygiin busad; suurinuudç bol tiimele udkatai şuu. Byke kuraliin udaridagçiin ene ygede cagtani kariuu bolgosoni bol erkim kolkoozçod bolşoviig namiin udaridalgaar kədəlməriçən angiiin udaridalgaar teden bol aguu jikeken kycen bolzo çadasanaa odoo mederesenees medegdene.

Ene mederel bol — byke kolkoozçodiigi çanga çadaltai bolgoko—gesen aguu jike şine zorilgiigi byteemzeteigeer tuilakiin tyl kiyvr mən.

Ene zorilgiigi bujuu bykii ygeitei dundaçadaltaniigi çanga çadaltai bolgoko zorilgiigi kolkoosuud ygeigeer, kolkoosiin zamaas ga duur gyicedken amzaza bolko arga bii uu? Ken bykende nege mori өkө tukai demagoogiin (kooson zinginyyrdeliin) majagtai ba avantiuris—kara udkatai zinoovjovton opoziiciin eriltenyyd bide bygede de өşөө martagdaa ygei. „Bajazag tii!“, „cain cagta zөөri cugluulza abagtii!“ gesen loozonoor kabsaruulagdasan bөgөөd niudarganii socaliisamda şilzen orolcokiin tukai baruunii oportuniis teoori bide bygedede şөө martagdaa ygei.

Kerbee opoziicatan ba baruunii oportuniistan eris cokico abaa ygei bol, kerbee tedener butacokigdoo ygei bol ene zamani (tedenii zamani) namiigi, zəbləltə zasagiigi, kədəlməriçəd ba azalça tariaaçadiigi juunda kyrgeze orkiko asan bee?

Niudarganii bajazaka ba zasagaa abka jabadalda kyrgeke, kapitaliismiin bucaltada kyrgeke asanzai. Jaakadaab gebel: kədəө toskondo өmçiin azaltai baigaad „çanga çadaltai bolkiin tula kyrşe ailaa gomodkooko keregtei baisan, ţedenii gi məlzөkө ba tedende yneteigeer kudaldaka, ţedenees yne kimdaar abka, ken zarim batraaguudiigi kөlөsөlkө tedeniigi goritoikon məl zөkө, kapitaal zөөkikөn goritoikonoor cugluulan bekizeze niudarganda şurgaka keregtei baisan bilei“ (Staalin).

Marksiisam—Leniniismiin ene ysegleliigi „gurbadugaar zam“ barimtalagçad kyrten oilgoo ygei şuu!

Zygeer, kolkoos dotoriin kereg mənөө, kerkin kubilaza baisaniigi yzegtii. „Mənөө kolkoosçodiigi çangaçadaltan bolgokiin tula kyrşe suusan ailaa gomodkoko bujuu məlzөkө ugtaç keregtei bişe. Tiikө baitagai, mənөө kyniigi məlzөkөnç amar bişe juub gebel өmçiin ezemdeliin gazar ba tərisəlkө jabadal manaida ygei, maşiina ba traag taruud ulasiin medelde, zөөri ka pitaal ezemden baika jabadal kendə ygei bolzo, ezemdegçedeni kolkoosto orobo, zөөri ezemdeke gurim zanşal baisan aad koişolongyi kiidesen baina“ (Staalin).

Onco mənөө, kolkoosiigi baiguulsan koinoo nam bolbol bykii kolkoosçodiigi çanga çadaltad bolgoko, tuskailabal kolkoosçon bykeniigi oiriin nege kojor zil dotor nege nege ykertei bolgoko zorilgiigi tabiza çadana.

Kolkoosçod bykeniigi çangaçadaltad bolgokiin tula ker jike juman keregtei geiçeb?

Bişe jikebişe. „Gancakan maşiinanuud ba traagtaruudiin keregle gdeke jabadaliigi saizaruulbal gancakan gazariin eldyyriigi saizaruulbal bidener kadaa manai prodyygte byţeeliin toogi kojor gurba dakin olodkon arbidkaza amzalta tuillana. Eneni bykii kolkoosçodiigi kolkoosiin gazar tarialangiin çangaçadaltai azalçad bolgokodo dyyren kyrene“ (Staalin).

„Kyçen tauai garta“ namaas udaridagdaza bykii tyryy zergiin kolkoosçodiin garta. Ene kyçenees mənөө delekeidekinii tyykiin çanarta şine zorilgiin amzaltatai gyicedkegdeke jabadal udkalagdana. Enyyniigi, nək. Staalinii ene sanamziigi өөriingөө kandaka biçegiin yndesen bolgoson tyryy kergiin kolkoosuudiin tələөlөgçediin kural mənөөdөr oilgozo cegnebe. Enyyniigi olon minga ba milijoon kolkoosçod eglөөdөr oilgozo cegneed, kolkoosuudiigi bekizyylkiin tələө temecegçe idebkitei temecegçe idebkitei temecelçediin zergede zagsana.

Nəkər Staalinii kolkoosçodto keleseni: „Taanuudaas imagta gancakan zyil erigdene gebel sezekeltei ceke azallaka, kiisen azaliin joşoor kolkoosiin olziigi kubaaka kolkoosiiin zөri zөөşiigi gamnaka, traagtar ba maşiinanuudiigi gamnaka, moridiigi sainaar karuusalka jabadaliigi baiguulka, tanai kədəlməriçən ţariaaçanii ulasiin daalgebariigi gyicedkeke, kolkoosuudiigi bekizyylze tyynees şurgan orson niudargaçuud ba niudarganii tısalagçadiigi zailuulan kajaka“, Ene bol kədəө toskonii komuniista bykenii, namgyi kolkoosçoidebkiten bykenii yildeke jabuulgiin prograama mən.

Ygei neerei, ene prograamiigi gyicedkekiin zamda baigaaça berkeşeelyyd bolbol olon milijoon tariaaçadiigi yzegdee duuldaagyi kolkoosiin zamda oruulka, ene tariaaçadiigi niudarganda esergyylen kanduulza iime ajuultai ba nocotoi daisaniigi (niudarganiigi) butacokiko yjiin ynen bodoto berkeşeelyydtei aliç ţalaarni ergiyylze adlidkamaar geiçe uu?

Nək. Staalin bol tiime cagiin çanga berkeşeelyydtej mənөөnii berkeşeelyydiigi adlidkabal eneni (mənөөnii berkeşeelyydeni) nocotoi çarmain kөөrөmөөrç bişe geze kelekedee minga dakin zəb baina.

Kyçen tanai garta, Mənөө bykii namiin emkinyyd, bykii komsomoolçuud bykii tyryy zergiin seçkeltei ceke kolkoosçod kabarta, beledkekedee, kabariin tarilgada beledkekedee enyyniigi todoruulan karuulka josotoi. Nək. Staalinii yge bol juugaaraa gaikaltai sain be gekede, tere (yge) bol tyykete şine zorilgiigi gyicedkeke keregte nam ba niite oloniigi elsyylke zuuraa, socialiismiin bykii kədəlkii kyçiigi byridken abça daiçalkii otriaad bykenii gol zorilgiigi todorkoilono. Tyyntei negen kamta, nək. Staalinii yge bol angiin daisadiin kyçenii ylegdeliigi, tyynii nələөnii ylegdeliigi suladkana, angiiin daisadiin kyl doroos syylçiin tulguuriigi kobko tylkine.

Iime deerees namiin emkinyyd ba namgyi idebkited bolbol kolkoosuudiigi bekizyylkiin tələө, kolkoosuudta olonkiini beje teeşee tatakiin tələө, kabariiin tarilgiigi zişee yzyylmeer өngөrgөkiin tələө temeceke temeceldee tasagaar kyçetei şine zebseg ababa. Ene zebsegiigi bolşoviig josoor keregleze çadaka keregtei!

Byke kolbootiin kolkoosçongabşagaiçuudiin ekindygeer kural bolbol socialiismiin tələө temecesenii tyykiin egeel ilerkei kuudaşaniin negeni mən bolzo өgөnө. Ene ţemaceliin ilete temdeg bolko tələөdөө tus kural bol manai ulasaas gazaa teeşee kolo garça delekeidekinii udka çanar olono. Kapitaliisam ba socialiismiin kojor ondoo sistieemiin zailaşagyi dənģyyd ballagdaşagyi ileer garça jirene. Өtəlsən kapitaliisam bol bejiini çangaar orioosun kriizisiin urikaas garka geze oroldosoniigoo kyçegyigi ulam ulam jikeer karuulza baikadaa ene urikanaas moltorko gaze şiçerengii zabdalga kiigeed keden milijoon şiue şine azalçadiigi jadaral zobolongiin jөөrəmruu kajaza baika socialisam bol uriaalan duudaka loozon mənөөdөriin loozon şine şine milijoon azalçadiigi „çanga çadaltanii kemzeede. elbeg ed idee kereglezekemzeede bolbosorongui baidalaar saudag kynyydiin kemzeede kyrţer“ debzyylkiin loozon ilakui josoor tabiad baina.

„Enyyniigi bidener amzaka argataibdi, enyyniigi bidener zaaboi amzaka josotoi bide.“

(Təbiin Praavd aas)

Kabariin tarilgada moridiigi beledkeke jabadalda tuskai ankaraka

SSSR Aradiin komisaarnariin zəbləl ba BK(b) Namiin TK-bol n.n.Staalin ba Moolotoviin gar tabilgataigaar „kabariin tarilgada kədəlməriin maliigi beledkeke tukai“ togtool gargaba („Ynenii“ №47).

Zasagiin gazar ba TK—de bol өөsөdiingөө ene togtooldo kədəlməriin maliigi ilangajaa moridiigi kabariin tarilgada beledkeke jabadalda tuskai udka çanariigi өgөze kədəө nutaguudiin nam ba zəbləliin bolon komsomooliin emki yyryydte moridiigi kabariin tarilgada beledkeke tukai tuskai zyiyydiigi zaan өgөzei.

Prolitaariiin zasag bol kədəө azaliigi mekanizaruulka, enyynii yndeseer kədəө azaliigi caaşadaa dabzyylke, ilangajaa urgaciigi deeşelyylke tukai jikeken kemzee abazai. Odoo tyryyçiin taban zil dotor kədəө azal bol 12000 mingaas iiyy şine traagtar, 1600 milioon təkөrigin centei kədəө azaliin maşiina, nileed ygei olon avtomoviiluudiigi abasan ba mən 2446 maşiina—traagtariin staancanuud emkilegdesen baina.

Manai Buriaad—Mongol respyybligiin erke baidal deere abaza yzebei, tyryyçiin taban ziliin turşa dotor 1556 mingan təkөrigiin kədəө azaliin onisozoruulsan ba kagas onisozoruulsan maşiinanuudiigi abasan. 237 keseg traagtariigi prolitaariin ulasaas abasan baina. Iime deerees kədəө azaliin yiledberiigi nileed ygei kubiluulsan baina. Kədəө azaliigi mekanizaruulka jabadaliin cag ygelze debzeze baisan jabadal bol çireke amidii kyçenii yiledberiin udka çanariigi bage bolgono geze medeke kereg bişa, karin traagtariin mekaanig kyçiigi kolkoozuudiin moriin kyçetei zokilduulan jabuulka kereg bol MTS—iin yiledberiin gol joson bolno Nam bol morindo arajaţan meteer kandagçadta, moriin syregiigi debzyylke jabadaliigi cegneдeg ygei oportuniistanuudta çangaar kemzee abadag ba tedeniigi kezeedeç butacokisoon ba butacokino. Nam ba zasagiin gazar bol kədəө azaliigi mikanizatuulsamdi geed, morid kereg ygei bolbo gesen oportuniisaudiigi kөndөtei deere zaaç kyneeke ygei, karin tedeniigi şuud butacokino.

Nam ba zasag bol aduun syregiin jikeken sovkoosuudiigi baiguulsan yndeseer aduun syregiin azaligi debzyylke jabadalda ilalta tuilasan baina. Manaj Buriaad—Mongol respyybligte odoo moriin syregiigi yskeberleke nege sovkoos togtosoo ba mən kolkoozuudaç bol өөsөdiingөө aduun syregiigi saizaruulka jabadalda nileed ygei kubilalta kiisen ba proliaariin zasag bol kolkoozuudiin aduun syregiigi saizaruulka jabadalda nileed ygei jike tusalamza kyrgezei.

Enyyntei kamta bidende dutuu zyilyyd jike olon baina. Ene dutuu zyilyyd juub gekede: morindo kaişa kereg kandaka, tyyniigi josoçolon karaka ygei, enyyn deerees şaltagaaiza teden өkөө-koroko jabadal manai erke baidal deere olon yzegdene. Iime jabadalnigi imagta kolkoozuud, ba sovkoosuudta şurgan oroson niudargaçuud ba korotonoos yiledne. Teden bol moriçod bolzo orood sovkoosuudiin direegteryydiin ba tus tus komuniistanuudiin ton tyryyçiin zorilgo bol kabariin tarilgiin beledkel ba tyynii dyyretele gyiced kyrekeer şiryyn kooliigi tuskailan ilgaka josotoi. Enyynees gadana, өbөsө, soloomo metıigi keregleketei kamta yrisenii tariaa ceberlelgees garsan kadasa ba busad dotoriin resyyrsiigi өrgөөr keregleke keregtei baina. Bide ene metiin dotoriin resyyrsiigi cəm keregleze çadabal, kabariin tarilgiigi kədəlməriin maliin kool tezeeliin ţalaar gyiced kangaza çadana.

BK(b) Namiin TK ba SSSR AKZ-d bol „moriçonii sostaavıigi maartaӈnegenees kozom busa şalgan yzəze moridiigi karaka jabadalaas angiin buruu etegeedyydiigi kolduulka ba tezeel kooliigi kulagailagçadiigi katuugaar gemneke“ gesen baina. Angiin daisad kolkoosiin morinii baira bol kolkoosiin ton negen sula gazar mən geze medeed byke kycee ende oncolno şuu. Manai namiin emki bol zarimdaa ene angiin daisanguudiin ene meeteliigi medadeg, karadag ygeiees teden baga bişi tybeg gai kisen jabadaluud өcөөn bişi şuu. Ba kolkoosiin moriçondo şurgan oroson angiin daisbguudiigi şuud kolodkozo, kədəlməriin maliigi ton şalgagdasan, itegemzetei kolkoosçodto daalgakaa gadana, moriçodiin dunda nam komsomooliin sostaab nileed ygei saika josotoi.

Kolkoosiin brigaadı ba brigaadiin bol kədəlməriin maliigi tarilgada beledkeke, tedeniigi zəbөөr kubiaka, kool tezeeliigi kariuucaka josotoi baina. Basa moriçodtoi kamta kolkoosçod bol өөriingөө kədəlməriizə jabasan moriigi karalcaka josotoi. Teden bol өөsөdiingөө kədəlmə izə jabasan moridigi sainaar karaka, edleke geze oroldoko josotoi baina.

Urgaciigi deeşelyylke geze garaa ergөsөn bolboç, tyynii morid bol demei, kolkoos tala zuza jabasan udaridagçıd ba komuniistanuud bol urgaciigi deeşelyylke kolkooziin moridiigi muuduulka, korooko g. m. all zerge çad laaraa oodozo baidagani bidende ile medegdene. Manai nam, komsomooliin geşyyd bol өrgөn kolkoozçon niitigi moridigi sainaar karaka, tyynde socalis josoor kandaka jabadalda emkidkekees baitugai өө өlөөnç enyynde kycee emkidkee ygei ba bisa niudargaçuudiin koito jabuulgi gi cag doroni karadig medeedeg ygei baidal bidende bii baina.

Manai baidal deerees moridto arajaţan meteer kandaza baisan tukai keden olon barimtanuudigi tatazı bolno. Zişeelebel: koriin aimagiin kezengiin somonii „Azalça kezenge“ geze kolkoos odoo, 6 kədəlməriin moridigi unaka arga ygei bolgoson baina. Enyyniigi kenigi gemeer bolsoniigi kolkooziin pravleeni medekeç ygei ba enyynde gemtei niurigi ile yylke tukai kemzee abaa ygei baina. Mən somonii „Mikailovin“ neremzete kolkoosiin geşyyn Ajuuşiin gegçe bol arteeliin negen moriigi keneiç zəbşөөl ygei geer 6 syydke dotor unaad, ecesteni dogolon bolgobo—kədəlməri kiike arga ygei bolgobo. Ene metiin faaktanuud manai kolkoozuudta olon baina.

Ene kabariin tarilgada kədəlməriin maliigi ilangajaa moridiigi sainaar beledkeliin tula keden zyiliin kemzeenyydiigi abka keregtei. Enyyn tukai BK (b) N. TK ba SSSR AKZ—d bol ton todorkoigoor zaaza өgөsen baina.

Kyce muutai moridiigi ene daruida tuskai tezeelde tabikiin tula moridiigi kədəlməriizə çadaka ba kyce muutai bolgozo kubaaka jabadal udka çanartai baina. TK bol өөriingөө togtooldo enyyn tukai tukai zyil bolgon zaasan baina.

Komuniistanuud ba komsomoolçuud bol kabariin tarilgada moridiigi beledkeke jabadaliigi өөsөdiingөө kinaltada gagcakança an abça bişe, karin өөsөdiingөө zişee geesor caliis josoor keregte kandaka jabadaliigi yzyylke josotoi baina. „Kolkooz ba sovkoozuudiin nam ba komsomooliin byke geşyydiigi byke kolkoozçod ba sovkoosiin kədəlməriçədtө kədəlməriin maliigi, ekin tyryyn moridigi zəbөөr kerеgleke, karaka, narinaar kandaka keregte zişee ylgeer yzyylkiigi ujalga bolgoko“ gesen baina. Iimeec nam ba komsomooliin geşyyd bol өrgөn kolkoozçodto ba sovkoosiin kədəlməriçədtө aduu moridiigi jaaza karaka, kandaka jabadalda sain yliger zişee yzyylke ujalgatai baina.

Basa kabariin tarilgiin byteemziteigeer өngөrөkө jabadal bol kədəlməriin maliigi tezeel kooloor tarilgiigi dyyretele kangaka kereg çukala udka çanartai jumaa. Manai Bariaadiin erk baidal deere yzebel, bide ene talar jike dutuu zyiltei bainabdi. Odoo zarim kolkoozuud bol өbөsө ba busad tezeeliin zyilyydiigi kaişa kereg kereglөsenii yndeseer enyygeer dutuu bolood baisan baina. Iime tula kədəө nutaguudiin namiin emkiiin, kolkoosuudiin tyryylegçediin,

tukai jamarç kemzee abasan ygei, karin kooson jariaa jarisanda toologdoko josotoi. Odoo bodoto kemzee abkaas bişe, kooson jaril daan, oto togtoomzonuud kereg ygei baina.

Kədəlməriin maliigi ilangajaa moridiigi kabariin tarilgada beledkeke tukai kədəө nutaguudiin nam zəbləliin emkinyyd, tus tus komunistanuyd, komsomoolçuud ene daruida BK(b)N TK-iin ba SSSR AKZ-iin bodoto deereni gyicedkeke bejelyylke tukai daiçalkii josoor өөriingөө ba өrgөn kolkooşçon niitigi emkilke ba moridto koko kiize kabariin tarilgada tybeg kiike gesen angiin daisad niudargaçuud, lama nojoodto çangaar kariuu өkө josotoi ba koinii arasa kedereed kolkoosiin moriçon bolzo jabasan niudargaçuudiigi şuud kolodkoko josotoi baina.

Kədəlməriin maliigi tarilgada beledkeke tukai ilyyken bodoto kemzee abaza temceke zorilgo mənөө bidenii өmөnө baina.

Dutamaguudaa darui zasaka.

Mukarşiberiin aimag bolbol tariaabeledkeliin yjede niudarganii sabataaziigi erçemteigeer butı cokizə çadaa ygei deerees mənөө kyrtel təsəbөө dyyrgee ygei. Tyyniigee kazuugaar ene kabariin tarilgiin beledkelde ton muugaar ekilsenii negen gerçe bol, yrisenii zasiigi baiguulka təsəbiigi buzaigaar tasalduulza, kara sambarta orood baina. Aimagiin təsəb araikan 48% bolbo.

Gekiin zabsarta mən aimag dotor yrisenii zasiigi gyicedkesen kolkoozuud nileed ygei olon baina. Zişeelbel: Zaganii somonii „Şine Azal“ geze kolkooz bol yriseniigee zasiigi 100% beledkesen, morinii idelge ilgaza kaasan, mənөө moriniii ţonog zebseg, anzasa pylyygee beledkeze baina. Ene josoor tus kolkoos bol adag kolkoos bişe gebeç, basal nileed dutamagaar tarilgada beledkene gebel zokino. Uçarani, mənөө ziliin tarilgada ilangajaa tarilgiin çanariigi çukala çalka, urgacini saizaruulka jabadalda ton gol ankaralaa ţabika gesen nam ba zasagiin ton to orkoi zaabari baisanç bol „Şine Azal“ kolkooz bol ene talaar juuç kiigee ygei. Tariaanii gazar deere casa togtooko, ynese şibke kajaka təsəbtei aad negiiniç dyyrgee ygei azai. Gadana yrisee ceberleke ugaaka jabadaliigi ertees təkөөrkө beledkel ygei baina.

Ene jabadal bol ganca Şine Azal kolkoozto bişe olonki kolkoosuud (bygede şakam) juuç kiigee ygei. Aimagiin emkinyyd, somonii zəblelyyd, namiin yyryyd bol nam zasagiin ene çukala (tariaanii urgaca saizaruulka tukai) zaabariigi dyyrgel ygei tasalduulkiin tulda kyrgeze baina.

Adag kolboolzuud bol ţariaanii urgaciigi saizaruulkiin kemzee abka ba tagai yriseeç kaagaa ygei baisaar. Zişeelbel: Bodonguudiin somonii „Ulaan Tuja“ geze arteel bol yriseniigee zasiigi gyiced kangaa ygei, araikan 20 şakam ceentnir kaasanaas, karin tataza ideze koroozo baidag. Ene kolkoosiin udardagçad bol, oroldoko kiçeekiin oroodo geşyydee zabkairuuiza arkidaza baina.

Ene bol cokom angiin daisanii nələөndө orozo, tarilgiin təsəbiigi tasalduulka gesen buzıgai kereg mən bolko tula darui kudan ton eris çanga kemzee abka keregtei.

Angiin daisanii koroto aaşa zөriçөltөdө eriş katuu cokico өkiin tula angiin seremziigi ylemzeken kurcadkaza, BK (b) namiin TK-iin janvaariiin pleenym ba Moziin Komiteediin firvaaliiin togtooludta zaagdsaniigi byrin bodoto kereg deere bejelyylen kabariin tarilgiin təsəbiigi gyiced çınar ba too kojoriin talaar byrin kangaltataigaar dyyrgeklin tula byke kycee darui elsyylke çukala baina.

C. D.

Van-Der-Liybbe gedeg komuniis bişe şpion.

Golaandiin komuniis namiin ilerkeilelte.

Amsterdaam, 4 (Г). Amsterdaamaas abtasan medeegeer Golaandiin komuniis namiin TK bolbol өөriingөө zygees niitelegdedeg „De-Tribiyn“ geze sonini dugaariigi maşa jaaraltaigaar gargaza, Germaaniin reikstaagiigi galdasanii tələө kinaltada abtasan Van-Der-Liybbe gedegiin uridani jamar kyn baisanii tyyke medeegi tunkaglaba.

„De Tribiyn“ soninii jaaraltai dugaariin medeegeer: Van - Der - Liybbe bolbol kojor ziliin urida Golaandiin komsomooliin Leiden nutagiin emkiiin geşyyn baisanaa şpion provakaataranı medegdeze kөөgden gargagdasan baina. Tyynii kөөgdөsөn tukai sonin biçegte tunkaglagdasan baigaa. Ene gargagdasniigaa syyleer Van - Der - Liybbe bol komuniis nam ba komuniis zaluuçuudiigi delgereer esergyycen cokoidog baisanzai Van - Der - Liybbe bol komuniis namiin geşyyn ugtaç baiza yzee ygei. Ene etegeed bol komuniis cugaanuudiigi tasalka geze kede dakin zabdasan baika juma.

BMASSR-iin aradiin komisaarnariin zəʙləliin tyryylegçe nək. Dorƶiin.

Tabtaanain surguuliiin buzagai baidaliigi surgaal bolgon abka

B. K. (b) Namiin TK-iin 1931 onii sentiabriiin 5-nii ba 1932 onii aavgustiin 25-nii ekin ba dunda surguuliiin tukai togtooluudiigi bejelyylke jabadal bol tuiliin çukala ulas təriin udka çanartai kereg men.

Agiin aimagiin Tabtaanai nutagta bylii 7 ziliin zişeete surguuliiin baidaliigi adca yzebel, deereki togtooluudiigi azal kereg deeree bejelyylen gyicedkekiin koinoos bolşoviig josoor temeceze çadasan ygei, karin surguuliiingaa dotoriin zuram sakiilgiigi zabkairuulsan, suragçadiin baidaliigi tuiliin muugaar tabisan ba ene bygediin ulamaas surguuliiingaa byke kedəlməriigi unakada kyrgesen baina. Enyynii gol şaltagaani juub gebel, tus surguuliiin udaridaka albanda „negen amitai" selbieeten tərəl bolko akadyy, kadam kyrigen geke metiin zonund kamtarsan ba men angiin daisan etegeed orood baisan baina. Ene buzagai baidaliigi Agiin aimagiin KK ba KTI-iin şalgan ileryylsen materiaalaas tobçoloon abça dooro biçebel:

Suragçanariigi byridyylen abka ba suragçadiin baira baidaliigi emkidkekiin talaar.

Təsəbingee josoor tus surguuli bol II konceentrto 120 kyniigi abka josotoj baisan aad, 95 kyniigi aba san buiuu təsəbee 79,1% gyicedkesen baina.

Şine suragçuudiigi abka təsəbiin gyicedkegdee ygei yldesenii gol şaltagaani boi: 1) uragçadiigi elsyylke jabadal ton emkiteigeer jabuulagdaa ygei baikaas gadana, dekaabriiin 20 kyrtəl surguuliiingaa bairiigi sanaar zasabarilan dulaalaa ygei, suragçadiini kamtiin bairada dekaabriin 11-12 yjede nyyli graa dysa baisan (conkoni şil ygei, con koniini rama niaagdaa ygei, peeçeni zasagdaa ygei ba utaa kaja lag dotoroo buzar muukai g. m.). Uçar iime tula suragçadani kamtiin bairaas garça gertel bucakiin tuilda kyrçei.

2) Suragçadiigi elsyylen abka komiisiin kedəlmeriee jabuulaa ygei deerees suragçadiigi abka jabadal „zəndəə byteke" josoor engərgegdəsən ba enyynii gol zaabarini Kazailgan ebdegdesen baina. Zeşeelbel: surguulida abtasan suragçadiin nasan ba tedenii surgaaliigi abça yzekede: I konceentrto 17 nasatai samagan, (kotiin surguulida surça garasan ekener 17 nasatai Çimed-Dorziin gegçe ba busad surça baisan. Mənəə ene kojor surguuliaas gargagdaba. Basa V tasagai ekin şatiin surguulida 3 zelde surça baisan kynyyd surça baina. (Lamazabiin ba busad).

Suralcaliin talaar

Suragçadiin dotoriin emki zuram muu. Bagşanariin zyygees bagaçuudaa komuuniis josoor kemyyzyylen tedenii dotoriin zuram sakilgiigi bulad mete katuu bolgokiin teleə kemyyzelgiin kedəlməri jabuulza çadagdaa ygei. Yligerlebel: II konceenteriin suragçadaas keçeeldee tasəldaltai jabagçad 22% baisan BK (b) Namiin TK-iin togtool dotoroo: „surgagça bol zaaza baisan zyilee udaa daraagaa rani, zyilçelen keleze eke, suralcaliin debter ba nomuudiigi kereg len kedəlmərilkə, biçegiin kedəlməri bejee daagaad kiike, kabineet labaratoori ba suralcaliin masterskoido kedəlmərilkə jabadaluudta bagaçuudiigi ali bykii argaar surgaka, ene gol meetoduudtaigaa kamta eldeb təreliin turşalga ba keregsəlyydiigi karuulka, ekskyyrsi kiike jabadaluudiigi zavood, myyzee, oi kada g. z.) ərgənəər keregleke ujalgatai baikaas gadana ene bygediigi bejelyylkede surgag ça boi suralcaliin beçeeldee kyykediin jadalcasan garaatani tusalcaka josotoi"gesen ton todorkoi zaabari Tabtaanain surguulida ogto bejelyylegdee ygei. Karin zarim bagşanarani keçeelde jireed, şabinariingaa dunda orozo „çi endees ekileed unşakaçi, çi enyyniigi unşakaçi" geze jamar ŋegen nomoos kuudasa zaaza əgəəd garça oçodog ba udaadaki keçeeldee jiredee tyynee şalgan yzesen bolzo „çi medeç", „çi medebe ygeiçi" „çi unaa geiçeçi" geze keleed oço dog baina (bagşa Çimed—Dorziin). Tiin ene mete namiin bodolgiigi zigşyyriteigeer zabkairuulza baisan buzagai jabadaluud ganca bişe yzegdeser baina. Iimees suragçadiin suralcaçakaa oilgozo abaca ton muu. Yleegerlebel: suralcaliin ziliin ekilsenees koişo gederge suugçad 17%, kojordoki zilee suugçad 17% bujuu 13 kyn azai.

Mənəə kyrtel bykeli ziliin yiledberiiin təsəb gyiced zokioogoo edii, suralcalaliini təsəbees gancakan namiin tyyke yzeke, oros kele ba kedee azaliigi suralcakiin tukai byke gryypenyydiin təsəbyyd, zokioogdoson, tərelki kelen ba təmən bodosiin baidaliin talaar tyryyçiin 2 gryypiin təsəb zokioogdoson baina. Caaşaa gebel fizikiin talaar ganca 1 dyygeer gryypiin təsəb zokioogdoson. Bişe keçeelyylelgyi təsəb zokioogdoo edii baisaar.

Surgagçadiin taliigi abça yzebel

Tus 7 ziliin zişeete surguuli bol kamta 11 surgagçadtai, tyynees ygeiteiner 2 kyn, dunda çadaltan 3 kyn çanga çadaltan 1 kyn ba alba kaagçad 5 kyn baina. Edeniigi namiin talaar abça yzebel, BK (b) Namiin zinkeni geşyyn 1 kyn, kandidaad 2 kyn, komsomooliin geşyyn 1 kyn ba nam ygeiçyyd 8 kyn baina. Mən tedenii surgaaliin taliigi abça yzebel: doodo surguulitan 2 kyn, dunda surguulitan 9 kyn ba deede surguulitan ygei.

Ene surguuliigi bagşanaraar gyicedkeke yjede Aimagiin gegeereliin tasagaas nigtaar şalgan, tedenii baidaliigi karasan ygei gebel: Suralcalaliigi erkilegçeni nək. Çimed-Dozriin gedeg, tyynii abagani bolko Tarbiin Jynden gegçe surguuliiin kogşol zeeriigi erkilegçe (zavkooz), mən Çimed-Dozriin gegçiin samagan Kaltagaarova gegçe I konceentriin suralcalaliigi erkilegçe ba basa Tarbiin gegçiin kybyyni I konceentrii II dugaar surgagça g. m. bygedeeree nege byliin aka dyyner cuglarsan baina. Enyynçelen bagşanarani angiin talaar ton bata bişe niudargaçuud ba nojod g. m. (Gombojiin) baina. Basa bagşanariini koorondo eldeb angi beleglel garadag (namtai ba nam ygei bagşanariin koorondo) g. m. zigşyyritei buzagai jabadaluud garadag baina.

Kogşol zeeriin taliigi yzebel:

Surguuliiin kogşol zeeriigi erkilegçe (zavkooz) Jynden Tarbiin geğeg bol, kamagiin tyryynee byke surguuliiin zeeriin teleə kariuucaka ujalgatai ba ilangajaa surguuliiin ger bairiigi cag bolzor dotoroni zasabariluulza belen bolgoko, surguuliigi tyliee, gereleer gyiced kangaka ba ariuun ceberiin baidaliigi ton narinaar kinan jabuulka josotoi baibaç, enyyniigi Tarbiin gegçe gyicedkeze çadaa ygei, karin surguuliiini kamag bykii balranuud kynii baikiin arga ygei kyiten, negeç cucal tyliee ygei, geryydeni zaakanç zasabarilagdaa ygei. ariuun ceberiigi sakika jabadal zigşyyritei muu, imagta burtag muukai baidal oroilozo baisn baina (surguuliiin baişan ba şabınariini kamtiin baira 5 sariin torşo dotor cailgagdaa ygei ba ugaagdaa ygei, kamtlini bairada nege niuur ugaadag saba (ymevaalnik) baibaç, tereni ebderkei tyyn dotoriin usan yzeed, muukai yner gutaza baibaç şabinarani niuur garaa ugaaza baisan baiba).

Şabinarani cag yrgelze baanında ugaadag ygei, tege zarimdaa əəsedəə baanıaaa tyledeg, baanini zasabari ygei, kyiten, salki abça əbəçən kyrekeer baisan.

Şabinaraa doogtorto yzyylke jabadal negeç baisan ygei.

Şabinariini stoloovo tuiliin muu, baidalani muuki, idee kooliini beledkegçeni (kykaarka) eldebiin sabotaaza gargan bairiin kyiteneer şaltagaalan kedəlmərilkee arcaad arilsan tula şabinarani əəsədəə stoloovodoo eelzeelen dezyyreldeg baina.

Stolooviini ideen ton muu. produugta baibaç tyynee builuulan beledkeze çadadag ygei, ene bol surguuliiin şabinar əəsədəə kooloo çanadag tula tedenii dyrişel ygei deerees boldog azai. Uçar iime tula, muu kool ldeze ba kyiten çiigtei bairada baisanji gemeer əbəçən kyresen şabinar ton olon (Dulmazabiin Jampiliin ba busad). Enyynçelen suragçadiin dunda „iigeze zobozo baikiin orondo kolkoozdoo oçozo kedəlmərilsən deere"gelceke yge jikeer delgeresen baina.

Tiin ene metiin zigşyyritei buzagai baidaluud tuiliin jike delgeresen ba enyyniigi ygei kiikiin teleə kenç kemzee abasan ygei zorgodoo ezegyi baidalda baisan baina.

Mal azaliin baidal.

Tus surguuli bol 5 tologoi moritoi, ene moridiini baidal ton muu, 3 moriniini niuruu teserkei. Moridoni surguuliiin kedəlməri yrgelze jabaa ygei boiboç niuruugaa gemtesen azai, Mori karagça Tumaanii Daşa gegçe əngərəgçə onii sen tiaabri saraas ekilen kedəlmərilezə baisan baina. Nerelegçe Tumaanii Daşa bol kolkoozoos ceberlegdesen kyn. Tyynii samagani cələlgədə jabuulagdasan niudargan bajan Deleg Zandanii gegçiin bacagan baina. Sain yylteriini ere maluud bn ykereni ton kyiten bairada bailgagdaza baisan, gadana bairiini arilgadag ceberleqde deg ygei maliingaa kool tezeeliigi jamarç kemzee noormo ygeigeer gargaşalagdadag baizai. Uçar iime tuta angiin daisad şurgan orood, jamarç kinalta ygei əəriingəə kedəlmeriigi jabuulsaar baisan baina.

Ene surguuli bolbol, Agiin aimagiin byke surguulinuudiin zizeete surguuli bolko tula əəriingəə azaliigi bolbosorongii josoor jabuulza toirozo baigaa surguulinuudta erkim zişee karuulka josotoi baibaç, enyyniigi bejelyylze çadaa ygei, karin kamagiin muu zişee yzyylen baisani ilerebe.

BK (b) Namiin TK ba zasagiin gazariin togtooliigi bejelyylen gyicedkekiin koinoos tus surguuli bol daigalakii josoor temecee ygei baisani deere durasagdasan zyilyydeer labtai batalagdana şau.

Aimagiin gegeereliin tasag ba nutagiin nam zəbləlliin emkinyydiin udaridalga

„Surguuli bolbol zəbken komuniizmiin gol bodoliigi (priincep) jerənkii deereai jabuulagça baikaar yle baran karin komuniizmiigi əceslen togtoozo çudaka çadabaritai zaluu yjeteniigi kemyyzyylkiin zoriigoor prolitaariiin yzel surtaliin ba emkidkel kemyyzelgiin nələəgi kagas prolitaari ba prolitaari bişe azalçan niitede nebteryylen jabuulagça baika josotoi" (BK (b) Namiin TK).

Deereki togtool bolboi, zəbləltə surguuliiin gyn udka çanartai bykiigi ton todorkoigoor ceb ceke zaaza egəsen baika tula, enyyn deerees manai nam zəbləl bolon. yiledberiçenii ebleliin, aradiin gegereliin emkinyydiin əmənə tuiliin kariucalgatai zoriigo tabigdakani zailaşa ygei ba bideneriin zygees uul togtooliigi bejelyylen gyicedkekiin teleə kamag kyçee esyylen bolşoviig josoor temecekiigi erkebişe erize baina.

Uçar iime tula Tabtaanain somonii zəbləl ba nam komsomooliin yyr bolon aimagiin gegereliin tasagaas deereki surguuliiin kedəlməriin çanariigi erkim sainaar tabika, tyyniigi ynekeeree bolşoviig zişee yzylke surguuli bolgokiin teleə opratiivno todorkoi kedəlmerieər kangasan ygei gebel toroko zyil baika ygei.

Zişeelbel, aimagiin gegereliin tasag bol, tus surguuliigi bagşanaraar gyicedkeke jabadalda joson tediigeer kandaza keden olon aka dyyner, terəl sadanuudiigi oruul san, ton beledkel bagatai bagşanaraar byridyylsen baina, zişeete 7 ziliin surguuli baibaç, negeç deede surguulitai bagşa ygei. Mən tus surguuliigi suragçadaar gyicedkeke jabadalda Aradiigi gegeeryylke narkomaad ba aimagiin gegeereliin tasagiin zygees basa kaişa kereceer kandaza engərsen baina. Somonii zeqlel ba namiin yyriin zygees surguulida bodoto tusalamza yzyylsen jabadal ton baga zygeer surguuliiin bairiigi zasakiin tula 2-3 kedəlməriçeniigi (modonii darkaçuul) egesen bolboç, tede darkaçuulani surguuliiingaa zasabariigi gyyrgel ygei zugdaza oçoson baina. Basa yiledberiçenii ebleliini emki jamarç kedəlməri jabuuldag ygei, gancakan geşyynii teleberiigi nekeberilkees əərə azal ygei baidag g.m. zigşyyritei zyilyyd olon baika juma.

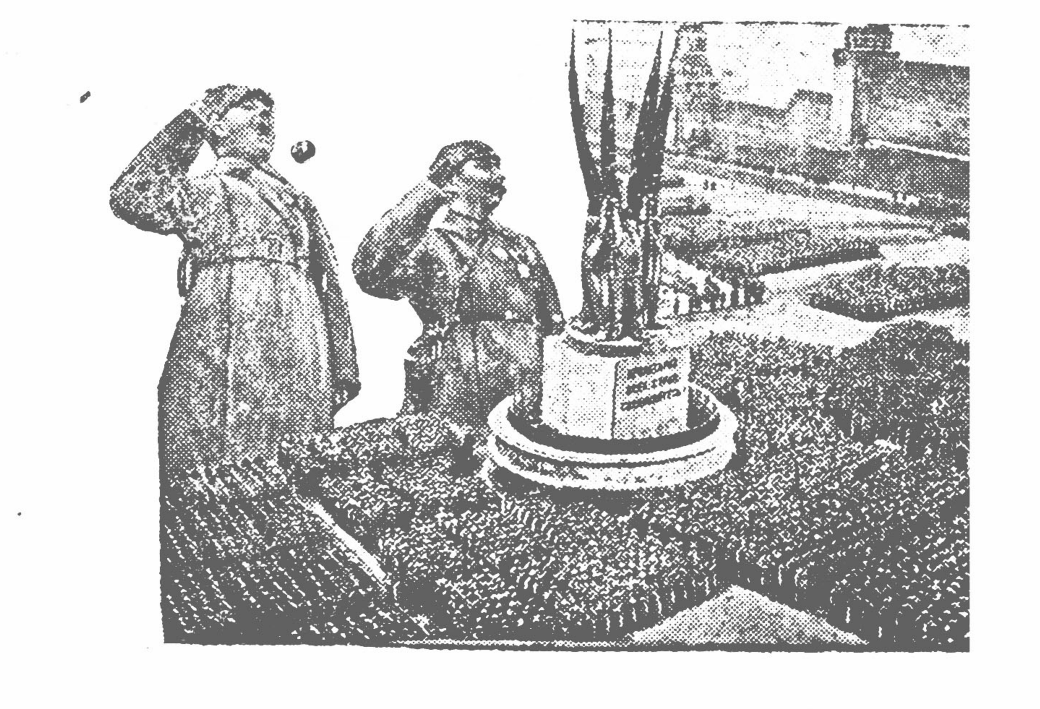
Gadana BMASSR-iin aradiigi gegeeryylke narkomaadiin inspeegtor nəkər Bagdaanov gegçe jabakada (sentiaabri sarada) ene surguuliin buzagai baidaliiqi medebeç, tuskai kemzee abasan ygei, miin oçoson ba enyynçelen nək. Zverioov gedegç jabakadaa basala miin oçoson g.m. faagtanuud ilersen baina.

Jərə BK(b) Namiin TK-iin togtooliigi azal kereg deere bejelyylke jabadatiigi tuiliin zigşyyriteigeer zabkairuulza baisan Tabtaanain 7 ziliin zişeete surguuliiin buzagai keregiigi ulas təriin çanartai surgaal bolgon abça, caaşadaa ene mətiin buzagai jabadaliigi yrgelzelyylke ygein teleə şuud temeseke çukala.

Tabtaanain 7 ziliin surguuliiin iime buzagai baidalda kyresenii gol şaltgaan bol tus surguuliiin udaridaka kedəlmərinyydte angiin daisan etegeedin (moriço Tumaanii g.z) şurgan orozo surguuliiin erkilegçiigi nələəndee oruulaad baisan uçar mən bolno.

Angiin daisan etegeedyyd bolbol manai kolkoos kovkoosuudiin kladovçig, zovkoos şçevood g z. albanda şurgaza orood korlol kiize baidag geze nək. Staalin kelesen. Nək. Staalinii ene keleseni Tabtaanain surgyulida bejeeree tokiooldosoni labtai. Tabtaanai surguuliiin udaridagçanar ba tendeki nam zəbləliin emkinyyd angiiingaa seremze suladkasanii ulamaas angiin daisanda kətələgdəzə surguuliiingaa kedəlmeriigi ene kyrgezei.

N. Cebegiin.

Ulaan ceregiin 15 dugaar oi ədər Moskvaada bolson

Germaaniiin faşiisam Bol komuniis korikiin teleə muukaigaar meeted ke

Reikstaagiin baişanda tyimer b

Komuniistanuudiigi tyimer tabiba geze g

Berlin, 4 (T). Fevraali 27-nii ydeşe germaaniiin reikstaagiin baişanda gal bolbo. Zasagiin gazariin kuulitai medeegeer ene tyimer bol genetiin ajuulaas bişe zoriuuta şataasanaas bolbo, Gal bolbol 12 gazaraas asaza bykeli sənidəə ərgəlzəlsən baina. Reikstaagiin baişangiin jikenki kubini kuu galduulçaba.

Ene tyimer bol byiziineriin baruun etegeediin soninuud ba zasagiin zygees komuniis namiigi yzegdeegyi çangaar kabçaka kardakiin tula kereglegdeze baina. Poliiciin medeegeer: reikstaagdeki tuimariin ekilke bagta Gollaandi ulasiin paasportai zaluukan kyn barigdaad Gollaandiin komuuniis namiin geşyynbi gebe geke. Tere kinaltada abtagça Van-Der-Liybbe geiçeb geze bejee nerlebe. Sonin biçegyydiin medeegeer: Germaani əseədiin zakidalda sonoskogdozo magad gelcene.

Pryyssiin zasagiin (Germaaniiin kubli bolko respyyblig) keblel soninii tasagiin medeegeer reikstaagiin derğedeki komuniis fraagciin kojor udaridagçad „reikstaagiin baişan galdasanda jikeken sezeglegdeed" kinaltada abtaba. Mən reikstaagiin bişe komuniis teleəlegçed ba ali olon kariucalgata kedəlmərlçəd kinaltada abtaba.

Byke Pryyssi dotoriin niis soninuud, sedkyyl sanuud, plakaaduud „Jaagaadbe gekde: ga komuniis nam ba soc. namtai baricaatajaa me ze zasagiin gazariin m tor kelegdene. Mən ba am morgen" geze kə zyyn etegeediigi berim komuniis ba social namiin olon tooto uri gyyd kuriaagdaba. bolson çoino poliiik soc-demokraad namiin soninii koroogi ezəlbe. linii poliiico daiçalkii oruulagdaba. Poliiciin do Reikstaagiin iuimari gə kiike komiis sungag liiico bol Pryyssiin la ze ali olon niitiin kaba ba yiledberinyydiin çangadkaba.

„Voolita" aagenstva llandi ulasta Van-Der-L ze" əərəə manlai udar ko sanaatai tula onco komuniis namiigi baigu medeetei idkalça kyniig baina geze Amsterdaam medee tunkaglana. Van- bol əni udaan cagaa gyi jabaza jabataraa G gente ygei bolson bain

Arestovaalka jabadal too tomşog

Berlin, 4 (T). „Voolifa" aagenstviin medeegeer reikstaagiin baişan galduulsan səni. reikstaagiin, pryysçiin landtaagiin ba kotiin myniicipaliteediin komuniis fraagcanuudiin geşyyd ba mən tyynçelen komuniis namiigi saişlagçadiin dunda kinaltada abalgan bolzo kamta 100 kyn kaagdaba. Kinaltada abtagçadiin dunda Germaaniiin komuniis namiin TK-iin geşyyn German Remmele, komuniisiin uran zokiolço Liydvig, Reenge, namgyi advakaaduud: B fel, Litten gegçed baina Litten kojor Miags Gee deere əməə'ən kelsene şasan juma. Kinaltida a yrgelzelseer. Poliiciin şaancoo kinaltada a dyyrgegdesen açaanii avt jirseer Poliiciin deede nii bykii ger bairanuud abtasan komuniisiin soni debteryyd, tuudasan pl aar dyyrçebe.

Tyimer bol-faşiistanuudiin yildesen prova

Berlin 4 (T). Sagsooniiin (Germaaniiin nege respyyblig) landtaagiin komuniis fraagca bolbol reikstaagiin baişanda tuimar bolson tuşaa eegstreenne (maşa jaaraltai) sonin gargaba.

Tus soninii tyryy zyilde „reikstaagta bolson tuimar bolbol faşiistanuudaas yildegdesen provakaaca kardalga mən. Galdagça niuur komuniis gedegeni kudal. Mən basa tere galdagça komuniis namiin daalgabariaar kedərmərileə gesen batalamzaniç kudal. Kedəlməriçən angiin delger baika syylçiin arga çələənyydiigi faşiisiin zygees kuriaan abça baikadani reikstaegiigi galdaba geze komuniistanariigi zemelsenii ugta teneg jabadal mən bolkiigi temdegleed, tus soninii caaşadaa yrgelzelen biçekeni: „Faşiistanar bolbol Germaaniiin azalçad teneg munkag teleədəə iime udka ygei jumanda itegeke aabza geze bodood yildeze baina. Faşiistanuudiin buruu, Germaaniiin a ene kara kardalgada ite Beikslaagiin baişanda g jabadal bol Germaaniigi nojolzo bykii anginuud taar ba tyynii udaridagça namda esergyy provakaa duuldaa yzegdee ygei ekilkiin şine yje salb Byrziiten bajaçuud ba t şeg poliiico, zandaarma nu d bol reikstaagiin əəsədəə galdaza kəmun gemneed nege cokicoor gəə eninəəs koişo s bykii projeegtiigi bejel muniis namiigi koriko. deki (zasagiin gazardeki) siin mandaad suuriigi jerə kedəlməriçenii by nyydiigi bygediini kaa projeegtoo bejelyylkiigi baina.

Reikstaagiin komfraagciin tyryyle Toorgler arestovaalagdaba.

Berlin, 4 (T). Arestada orood baisan komuniistanuud, niitiin, ulas təriin zyyn etegeediigi barimtalsan emkinyydiin udaridagçadiin too fevraali 28 da 130 bolbo. Arestovaalagçadiin dunda Kasper, Zavacki ba rei komuniis fraagciin ty Toorgler bii.

B. M. Təb gyicedkeke komiteediin seessiin kedəlməriin tukai ədəriin temdeglel.

B. M. Təb gyicedkeke komiteediin 4 dygeer seessiin maarta 4-nii egləənii suudal eglənii 10 cagta ekileze, nək **Dorziin** iledkeliin yrgelzelel ba BMASSR-iin 1933 onii biudzeediin tukai Finaan siigi erkilke aradiin komisaar nək. Teelinii nemelte iledkel kojoriigi sonosobo. Tus iledkelyydiin dyyrsenii syyleer, iledkelyydiigi daguulan keleke jabadal ekileze. Ydees urigşanki suudalda iledkel daguulan kelegçed: **Polyjaanova** (Kiaagta), **Cebegiin** (Mukarşiber), **Nooskin** (Deede Ydiin aimag), **Bujantiin** (Beledken kangaka aradiin komisaar), **Lubcanii** (Selenge), **Alegsandroov** (Kabaan), **Vaambiin** (Aga), **ilynoov** (Kyngen aza yiledberiiin aradiin komisaar) **Delegiin** (zakaamin), **Pankoov** (kolboo kelkieenii keregiigi erkilke gazariin naidalgata), **Kiriilov** Alairiin aimagiin goloviinski şaaktiin teleəlegçə).

Əgləənii suudaliin dyyreke yjede təmər zamiin pooiko seesside raaporto kiikee jiresen baina. N Təmər zamiin poolkiin komandiir poolkiingoo tugtaigaar keden ceregyydtei kamta seessiin suudalaa kiize baisan tasagta kegzəmiin duun doro jabaza orood, seesside raaporto kelebe, keleseni: Poolko manai bekizeze, kegzəzə baina. Manai ceregyydiin dunda kedəlməriçən ba kolkoosçon bolon nam, komsomooliin geşyyd olon bolzo, zeəri çadaliin ilgaliin talaar poolkiin ceregyydiin byridel nileed saizaraba. Manai daraganar komuniis namiin jerənkii şugamiigi toi rood beki negedengi baina. Syyliin zilyydte manai poolko ceregii şine teeknikiin zebsegyydeer ulam ulam zebsegden kyçezerebe. Caaşadaa N poolkiin komandiir boi Buriaad Mongol respyyblikiin socaliis baiguulaltiin keregte pool kiingoo kamaadalcan kedəlməriçə niigi toolozoi.

„Daiçalkii josoniigoo zuram sakilgiigi ebdesen negeç gemte jaba dal baika josogyi" ba „Daiçalkii beledkelee sulaar suralcaza baisan negeç cereg baika josogyi" gesen lozonguudiigi bodoto kereg deere bejelyylkede kyreze bainamdi geze raaportologço keleed, socaliis baiguulaltiigi kamgaalka kereg te beleken baikiin tula daiçalkii beledkeliingee çanariigi ulam saizaruulkabdi geze duusaltada medyylzei.

Seessi bol təmər zamiin poolkiin raaporto sonosoSonii syyleer, bygedeere gadaa garça, geriin əmənə zagsaad baisan poolkodo kariuu yge seessiin əmənəəs nək. Teelin kelebe. Nək. Teelinii kariuu ygiin təgəsəsənii udaa poolkiin ceregyyd seessiin geşyydiin əmənəərəni internacanaaliin kegzəm dooro jabaza oçoson baina.

Enyygeer egləənii suudal dyyrebe.

Ydeşiin suudal ydiin koinoki 4 cagta ekileze, nəkəd Dorziin ba Teelinii iledkelyydiigi daguulan jarildaka jabadal ekilebe. Yge kelegçed: **Şagdariin, Neçaajev** (ulasiin baanka), **Karnakoova** (Kori), **Əbəgənii** (ulasiin təsəbləkə komiis), **Zikoonin** (Kiaagta), **Mənkiin** (Mozkom), **Biistroreecki** (kabaan), **Anaaniiin** (Finaansiigi erkilke narkomaat), **Ikeenov** (B.M. Ed kereglegçediin kuopiratiiv), **Adaamçakovaa** (Azaliigi erkilke narkomaat), **Pokósoojev** (Jaruunas Ed nəkədiin syyleer profeessor Brodnner, Zyyn kizaariin gyicedkeke komiteediin tyryy nək. Bykaatii, Moskvaagiin teleəlegçəneriin udaridagça nək. Kozloov gegçed jike jike ygenyydiigi kelesen baina. Seesiin maartiin 4-nii suudal enyygeer dyyrezei.

Ryzveeltiin tuşaaldaa orokiin əmənə.

Niy-iork, 4 (T). Ryzveelte (şine sungagdasan, Ameerikiin prezideente) bolbol kedəə azaliin miniisteriin tuşaaldı Yolles ba pooçtiin miniisterte Farlei gegçed tomilogdosoniigi batalba. „Asoşeited Prees" soninii medeegeer pooçtiin miniisterte sungagdasan Farlei bolbol tuskai kelceegeer SSSR ulasiigi tooşooko taliigi barimtaldag kyn jum gene.

Kedəlmerigyiçyydiin yndesenii komiteed bol Ryzveeltede telegraam ilgeze, tyyn dotoroo tedenii 23 kyneer byrıdesen teleəlegçədtei maarta zurgaanda uulzakiin tailbari eribe, tede teleəlegçəd bol kedəlmərigyiçyydte tusalamza əkiigi erike gesen baina (maarta 4 nii ədər bol Ryzveeltiin tuşaaldaa oroko ədərəni). Kedəlmerigyiçyydiin yndesenii komiteed bol bykii gərən dotoroo demonstraaca

Maarta 10-da Deede-Yde kotodo VLKSM-iin B.-M. Moziin pleenym zarlagdaba.

KELCEKE ZYILNYYDENI:

1) 33 onii kabariin tarilgiin bodoto kemzeenyyd.

2. Mal azaliin əskəbəriiin tukai Agiin ba Selengiin aimaguudiin kelnyyd;

3. BK (b) Namiin Bur. Mozkomiin ba Moziin KK-iin kamtarsan nymiin togtooliin takai (nək. Dogdomei iledkelde gargagdasan togtool

VLKSM-iin B.-M. Mozkomiiu Tobçoo.

Redaagtor S. Şirabon.

Тип. Издательства Б.-М. „Правда" и „Унэн" заказ №